

Ladislav Hejdánek – předmětné dotečky

Tomáš Bísek

in: Protestant. Nezávislý evangelický měsíčník, 31, 2020, n. 5, p. 9

in: Protestant. Nezávislý evangelický měsíčník, 31, 2020, č. 5, str. 9

◆ nekrolog, česky, vznik: květen 2020 ◆ web

◆ obituary, Czech, origin: květen 2020 ◆ web

Ladislav Hejdánek – předmětné doteky

Tomáš Bísek

Protestant, číslo 5/2020

1. Nedělní škola. Začínám v roce 1970 své kazatelské působení na malé vysočinské vesnici. Předcházející život v Praze ani všechna studia mi neudělaly jasno, jak oslovovat děti v nedělní škole. Z doslechu rád přijímám pokyn Ladislava Hejdánka: Nepředkládejte dětem biblické starozákonní příběhy jako pohádky! Neznevěrohodňujte hloubku výzev biblického materiálu! Děti nemají kvůli vám „ohluchnout“ k tomu, co je může nést životem. Ježíš nečerpá podněty z pohádek.

2. Podpis Charty. „Ano, podepíšeme. Ať pomnožíme hrstku ohrožených,“ shodli jsme se s Pavlem Hlaváčem a Bohdanem Pivoňkou. Rozjeli jsme se z Vysočiny do Prahy za Láďou Hejdánkem. Rozhodnutí bylo překotné. Vůbec jsme se nepohlédli, co kdyby Láďa nebyl doma! Ale již jsme na místě. Zaparkovat a pěšky za poslední roh. Nechápu, jak jsme se mohli divit, že před Hejdánkovými stojí policejní auto. Co teď? zoufale zvažujeme... V tu chvíli auto odjíždí. Na chvíli je volný vzduch. U Hejdánků se společensky projevujeme a přitom písemně vyřizujeme potřebné. A již jsme na cestě domů. Kde nás napadnou okupační tanky? Za Kolínem zprava, za Golčovým Jeníkovem zleva?

3. Dokument Charty 77 o náboženských právech a svobodě. Skupina evangelických signatářů Charty se schází u Hejdánků. Jsme pověřeni přidat svou část k chartovnímu dokumentu o náboženských právech a svobodě. Hned na počátku přichází studená sprcha od hostitele: „Hoši, to budete psát o sobě?“ Odpovídáme: „A kdo jiný to má sepsat?“ „Nevymlouvejte se! Zastáváte se sami sebe. S tím já nechci mít nic společného. Bolí mě z vás záda“. Evangelík Láďa si lehl pod okno na zem a my jen zaraženě mlčeli. Vždycky velmi kriticky sledoval i sám sebe.

4. Odposlech. Dodnes strávuji skutečnost, že jsem objevil odposlech na telecké faře den před začátkem procesu s VONSem v roce 1979. Po odstranění jsme ho nevydali Státní bezpečnosti. Ale co dál? Vydávám se za paní profesorkou Komárkovou do Brna. Ta mě obratem posílá do Prahy za Ladislavem Hejdánkem: „Láďa bude vědět...“ Spolu se scházíme s prof. Jiřím Hájkem na přátelské procházce ve třech v dešti a fujavici. Souhra těch dvou elementů eliminuje cizí ucho? Jiří Hájek vysvětluje svázanost systému: „Relativně nezávislá osoba by měl být generální prokurátor.“ Vysvětlování uzavírají oba s Láďou: „Kdyby to vyšlo, asi se nedozvíme, jaké škatule, škatule, hejbejte se se odehrají. Celá složka pyramidy angažovaná v dané věci bude určitě odstavena...“

Myslíme si s Danielou, že se později skutečně škatule rozhýbaly. Po měsících jsem dostal zprávu od krajského prokurátora pro speciální záležitosti: „Na telecké faře bylo nalezeno zařízení, které by mohlo sloužit k odposlechu. Část zařízení pravděpodobně pocházela z dob protifašistického odboje za druhé světové války. K tomu v současnosti přidal neznámý pachatel modernější díl. Ze sestavy a souvislostí kauzy nelze prokázat, zdali zařízení bylo namířeno proti faráři Bískovi anebo měla být poškozena pověst Státní bezpečnosti.“

5. Narozeniny Petra Uhla. Pozvánka na Petrovy šedesátiny v roce 2001 nás zavedla ke stolu s Láďou Hejdánkem. Od mého večerního tajného rozhovoru s Láďou a Jiřím Hájkem v dešti a fujavici to byl náš první přímý rozhovor. Láďa mně bez váhání položil svou zásadní otázku:

„Tak co říkáš té naší evangelické fakultě?“

„Já nevím, co ode mě čekáš? Dost dlouho jsem tu nebyl. Ale snad můžu povědět, že mám rád obě biblické katedry.“

„Ale to přeci není teologie. Na naší (evangelické) fakultě není žádný teolog.“

Dodnes mi vrtá hlavou, že Láďa měl zřejmě na mysli myšlení víry. Jasně, systematické, filozoficky gruntovní a teologicky zřetelně v souladu s biblickou teologií. A to má na evangelické fakultě prostě být.

Jasně myšlení víry dnes? A to nejen tehdy, ale i dnes? A to nám chybí? To nám tedy chybí živá víra?

6. Návštěva. Naše přátelství s Haničkou Šabatovou a Petrem Uhlem začalo zcela náhodným setkáním u Němcových hned z kraje Charty. Drží dodnes. V rozhovoru o chartovních vazbách Petr poznamenal, že na něho zcela zásadní vliv měly „Dopisy příteli“ Ladislava Hejdánka.

„A ty evangelík asi víš, jak se Láďa má.“

„No, to nevím. A moc rád bych věděl, jak se mu daří.“

Velmi nemocný Petr mě bez zaváhání pověřil:

„Až ho uvidíš, moc ho ode mě pozdravuj!“

Pověřen jsem se bez váhání za Láďou vypravil. Věděl jsem jen, že už dvaadevadesátiletý sice žije trvale v Písku, ale ze zdravotních důvodů musí pravidelně pobývat u dcery Martiny v Praze. Vypravil jsem se za nimi.

Pozdravení od Petra Uhla udělalo Láďovi nepokrytě velikou radost. Také byla překonána část pro mne neuvěřitelně neočekávané nejistoty, kterou Láďa prožíval. Ve svém velmi pokročilém věku totiž jeho starostí před setkáním se mnou byla nejistota, zdali jsem Bísek, anebo Bízek. Dávno jsem zvyklý, že většina lidí se tím nezaměstnává a dokládá tím (nevědomky) svou lhostejnost k tomu, zdali jsem, co jsem, či nejsem, co nejsem. Pro mě to bylo až neuvěřitelné ujištění, jak Láďovi v dvaadevadesáti letech záleží na tom, koho má vsutku před sebou. Převelice rád jsem jeho otázku odpověděl a pokoušel se potom poukázat na potěšující podněty s ním související.

Pozoruhodné bylo naslouchat postupně oběma, Láďovi i Martině, že za ním z vlastní iniciativy dochází lékař, který se o Láďu trvale stará. Martině sdělil, že to dělá proto, protože panu doktoru Hejdánkovi vděčí za „všechno“. Nechávám na nás, abychom se sami zamysleli nad tím, co je důvodem našeho vděku za život a svědectví Ladislava Hejdánka.

květen 2020